

Nyt om

# ARBEJDERMUSEET

& ARBEJDERBEVÆGELSENS BIBLIOTEK OG ARKIV

2017 nr. 3



ARBEJDERMUSEETS VENNER

*Pang*

**FORSIDEFOTO:**

Oktober 1917: Arbejdermuseet sætter fokus på revolutioner  
– i går og i dag.

**ARBEJDERMUSEET**

Rømersgade 22, 1362 København K. Tlf. 33 93 25 75. Mail: [am@arbejdermuseet.dk](mailto:am@arbejdermuseet.dk)

Åbent alle ugens dage kl. 10 – 16, onsdag dog åbent til kl. 19.

Lukket den 24.- 26. dec., 31. dec. og 1. januar.

**ARBEJDERMUSEETS VENNER**

mail: [venneforening@arbejdermuseet.dk](mailto:venneforening@arbejdermuseet.dk)

[www.arbejdermuseet.dk](http://www.arbejdermuseet.dk)

**CAFÉ & ØLHALLE**

Tlf. 33 33 00 18, mail: [cafeogohlalle@arbejdermuseet.dk](mailto:cafeogohlalle@arbejdermuseet.dk).

Læs mere om museum, venneforening og café på: [www.arbejdermuseet.dk](http://www.arbejdermuseet.dk)

NYT OM ARBEJDERMUSEET udgives af Arbejdermuseets Venner.

REDAKTION: Gunda Sjøberg, Bendt Thuesen, Søren Bak-Jensen, Lise Thorsen (ansv.)

LAYOUT OG TRYK: Nana Keiding og Ihle Grafisk Produktion. Oplag: 3.000 ex. ISSN nr. 0907-0753

BLADET UDKOMMER: 15. jan., 15. april og 15. sept. med deadline en måned før.

MATERIALE SENDES TIL: redaktør Lise Thorsen på [lisethorsen@gmail.com](mailto:lisethorsen@gmail.com)



# ET MUSEUM

## – hvor DU kan fortælle historie

2017 er et år i historiens tegn. 100-året for salget af Dansk Vestindien, 100-året for den russiske revolution og 500-året for Reformationen. I bøger, udstillinger, foredrag og andre aktiviteter er disse begivenheder af national og international betydning blevet formidlet og undersøgt af eksperter. Og endelig har DR sendt første halvdel af den flotte og ambitiøse Historien om Danmark, hvor vi som seere bliver hjulpet af nogle af landets fremmeste arkæologer og historikere til at forstå en fjern fortid.

► AF SØREN BAK – JENSEN DIREKTØR FOR ARBEJDERMUSEET OG ABA  
 ■ FOTO ARBEJDERMUSEET



Det er alt sammen vigtig historieformidling, som alle kan have gavn af at bruge tid på. Men det er også i langt de fleste tilfælde historier, der er svære at bringe i direkte forbindelse med de liv, vi hver især lever i dag eller det samfund, vi er en del af. Enten fordi formidlingen berører begivenheder, der ligger så utrolig langt tilbage i tiden. Eller fordi begivenhederne fandt sted i en del af samfundet, som det er de færreste forundt at være en del af, nemlig den absolutte magtelite. Det er også helt i orden, for man skal

ikke altid kunne sætte sig selv ind i historien før den bliver betydningsfuld. En af pointerne med at interessere sig for historie er jo netop at opdage, at vores liv og verden er formet af omstændigheder, som vi ikke har haft nogen indflydelse på og som måske ligger meget langt tilbage i tiden.

### Tæt på vores egen historie

Men megen historieformidling har sin tiltrækningskraft netop når den tilbyder en fortælling, man kan opleve sig som en del af og som berører en fortid, som man kan føle sig i tæt forbindelse med. Og hvor mange museer starter mødet med historien ved at lægge vægt på det eksotiske og fremmede, tager andre museer udgangspunkt i det, der binder os sammen med fortiden og er genkendeligt også i dag.



Sådan et museum er Arbejdermuseet. Museet blev oprettet i 1982 netop for at formidle den hverdag og den historie, der var arbejderne egen, og dermed bryde det monopol som adels-, og borgerskabs- og landbo-kulturen havde i museumsformidlingen. På Arbejdermuseet skulle arbejderkulturen vises frem. Det skulle være et museum, hvor de mange, og ikke kun de få, kunne opleve en forbindelse og genkendelse i mødet med fortiden. Et sted, hvor der blev sat perspektiv på en historie, som mange kunne føle sig forbundet med.

Oplevelser fra Arbejdermuseets besøgende vidner om, at denne ambition er blevet indfriet. Udstillingerne af lejligheder, arbejds-situationer og hverdagslivets rammer sætter for mange af museets besøgende gang i erindringerne om hvordan livet udspillede sig for 20, 40 eller 60 år siden. Venner og kolleger deler historier fra barndom eller arbejdsliv. Og forældre og bedsteforældre taler med børn og børnebørn om hvordan skolegang, fritidsaktiviteter og familie-liv har forandret sig – eller om hvordan det trods alt stadig er det samme. Af og til oplever museets omvisere at de knap nok kan få et ord indført fordi den gruppe, de egent-

lig skulle fortælle historier til, selv overtager formidlingen. Så er det pludselig de besøgende, der er eksperterne og de ansatte, der skal spidse ører, og på den måde få endnu flere nuancer af fortiden, som de kan viderebringe til andre besøgende.

### Museer er også nutid og fremtid

Det er vigtigt at der findes museer, der kan bringe erindringer og minder frem. Dels fordi mødet med historien, også vores egen, er et vigtigt udgangspunkt at kunne tænke på vores nutid og fremtid ud fra. Men også fordi de personlige erindringer ofte er de eneste kilder til den historie, som Arbejdermuseet er sat i verden for at fortælle, nemlig hverdagslivet og arbejdslivet som det har formet sig for helt almindelige mennesker. Det liv, med alle dets nuancer, glæder, sorger og forandringer, sætter sig ikke nødvendigvis spor i de historiske kilder hvis ikke vi hver især giver det videre ved at nedskrive det eller fortælle det til andre. Så derfor skal du huske, at når du besøger Arbejdermuseet er det ofte DIN historie, der er den vigtigste at få fortalt.



# 50'ER BAL

## *i skyggen af den kolde krig*

**Kulturnat på Arbejdermuseet**  
**fredag den 13. oktober**  
**2017 kl. 18-24.**

Kridt danseskoene, og spænd hjelmen. Dans før krigen kommer! Brug Kulturnatten på Arbejdermuseet, og lad dig føre tilbage til 1950'erne. Oplev rockende pigtrådsmusik, struttende torpedoer og svedige anderumper, og glem om alt om tidens atomtrusler og arbejdsløshed.

### **Dans, foredrag og ungarsk gullash**

På Kulturnatten kan du slå dig løs i 50'er-ungdommens absolutte frirum – på dansegulvet. Arbejdermuseet lægger festsal til et dansebal med både rock'n'roll, stroll-dans, Hand Jive og modeshow. Inden du betræder de bonede gulve, kan du rejse gennem årtiet i billeder i en lysinstallation på museets facade og i museets faste udstilling. Måske gør du et stop på vejen i 50'er-kaffebarren og drikker en kop med Rich's med et stykke kiksekage til eller varmer dig på en ungarsk gullaschsuppe til en flad 50'er under tørresnoren i gården til tonerne af lire-

kassemusik. Lyder luftalarmen, må du gå på loftet, hvor samlingschef, Margit Bech Vilstrup, tager dig med igennem årtiets allestedsnærværende hverdagsfrygt med miniforedraget "Hvis krigen kommer".

### **Kulturpas**

Vil du gerne være med på Kulturnatten på Arbejdermuseet, skal du købe et kulturpas. Det koster 95 kr., og du kan købe det i Arbejdermuseets billetsalg, men også i 7-Eleven butikker i hele Hovedstadsområdet samt på biblioteker og museer fra mandag d. 2. oktober 2017.

### **SØNDAGSSTEG PÅ ØLHALLE**

I anledning af Kulturnatten holder restaurant Cafe og Ølhalle "1892" aftenåbent. Køkkenet vil frem til kl. 22 servere mors søndagssteg med herlig sovs hele aftenen, og det er muligt at booke bord til kl. 17:30 og kl. 18:00.

*Sådan har vi aldrig før hørt*

# PELLE EROBREREN!

► TEKST LINDA NØRGAARD ANDERSEN ◻ FOTO ANNE SOFIE RUMP

Lyden af hiphop rammer festsalen med et brag og efterfølges af et par forsigtige grin fra flokken af teenagere, der stimuler tæt sammen. Klassen har brugt det meste af dagen på Arbejdermuseet i selskab med en af museets dygtige undervisere og rapperen Fabeldyret. Sidstnævnte, der skrev sin første rap, da han var 11 år gammel, havde ikke lige regnet med, at han her seksten år senere skulle facilitere rap-workshops på et kulturhistorisk museum, men det er ikke desto mindre det han gør flere gange dette forår. Han er nemlig en del af det partnerskab, der opstod mellem foreningen RAPOLITICS og Arbejdermuseet i 2017.

RAPOLITICS har siden 2009 arbejdet med hip hop kultur som et redskab til at styrke unges engagement og plads i samfundet. Og med princippet om, at alle unge har ret til at fortælle deres egne historier og til at blive hørt, har den unge forening været en oplagt samarbejdspartner med Arbejdermuseet, da museet ligeledes arbejder for at styrke unges demokratiske kompetencer og selvtilid gennem møder med kultur og historie.

Samarbejdet er en del af det stort anlagte "Hip Hop Hub" projekt som Nordea-Fonden har støttet RAPOLITICS med 8 millioner kr. Projektet skal bidrage til at unge i alderen 15-24 år får mulighed for at nyfortolke værker fra Kulturkanonen fra 2006. Fra kulturkanonen udvalgte RAPOLITICS og Arbejdermuseet Bille Augusts filmatisering af Martin Andersens Nexø socialrealistiske klassiker "Pelle Erobreren".

The logo for RAPOLITICS is displayed in a bold, black, distressed font against a solid blue background. The letter 'O' in the word 'RAPOLITICS' is replaced by a white silhouette of a megaphone, pointing to the right. The overall aesthetic is gritty and urban, consistent with the hiphop theme of the text.



Pelle Erobreren bliver skomager – ligesom forfatteren Martin Andersen Nexø selv.

Fortællingen om landarbejdernes fattige og barske kår i slutningen af det 19. Århundrede har sammen med museets udstilling "Familien Sørensen" dannet ramme om en workshop, hvor de unge deltagere har sat lyd og lyrik til deres fortolkninger af Pelle Erobreren og perspektiveret den til deres egen tid.

Blandt de deltagende unge var elever fra museets partnerskabsskoler fra Det Kgl. Vajsenhus og Den Classenske Legatskole.

Og både blandt lærere og elever var der stor begejstring for projektets mulighed for at lade eleverne arbejde med emnet og perioden på en utraditionel måde. Samtidig oplevede flere af eleverne en anderledes effekt, når de pludselig fik en mikrofon i hånden og skulle formulere deres fortolkninger og holdninger på en anden måde end til dagligt i klassen.

### Pelle Erobreren som TV-serie

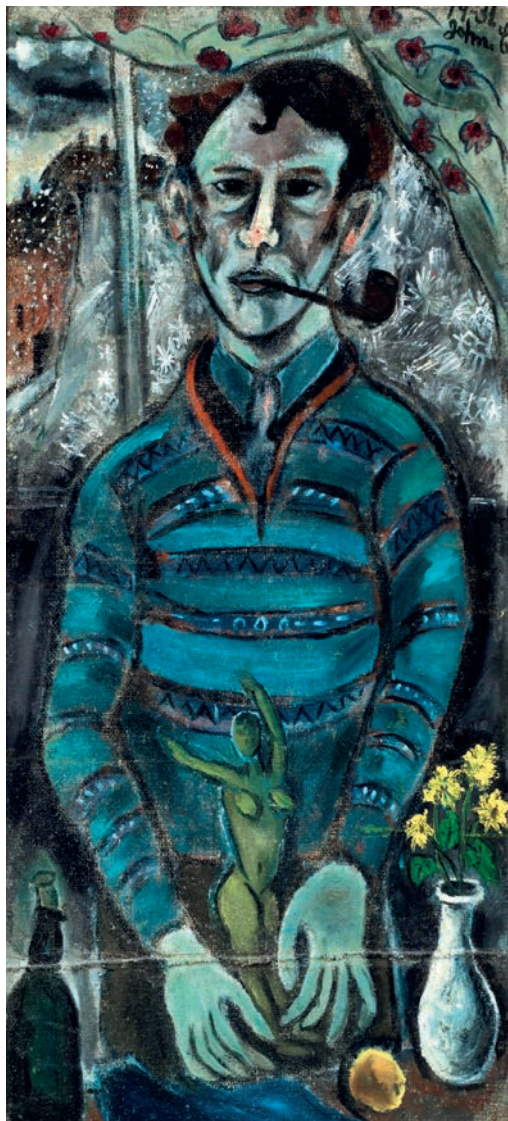
Det er langt fra kun RAPOLITCS og Arbejdermuseet der har genopdaget historien om Pelle Erobreren og dens fortælling om en anden tid. Streamingtjenesten HBO producerer nemlig for første gang nogensinde en dansk serie og valget er faldet på Pelle Erobreren og får titlen "Erobreren". Det bliver den danske instruktør Per Fly, der bliver hovedinstruktør på serien som kommer til at bestå af 8 afsnit. Der er endnu ikke offentliggjort en dato for premieren, men vi venter i spænding.





# *Barbermaleren* JOHN CHRISTENSEN

► AF THOMAS MELDGAARD - SAMLINGSINSPEKTØR



Selvportræt med figur, 1931, olie på sækkelærred.

Den 23. august udkommer Hanne Abildgaards bog om maleren John Christensen. Det er den første forskningsbaserede biografi om kunstneren, der døde i 1940. Udgivelsen har givet anledning til, at Arbejdermuseet nu udstiller et større udvalg fra vores egen samling af John Christensens værker.

Faktisk kommer der et helt lille "John C-efterår" ud af det. I oktober måned vil vore gæster kunne kombinere besøget på Arbejdermuseet med et besøg i Kunsthandel Nina J, der ligger rundt om hjørnet på Gothersgade 107. Her vil man kunne se endnu en udstilling med værker af John Christensen. Dermed får publikum nu rig mulighed for at genopdage John Christensen som kunstner.

Født i København i 1896 som søn af en skræddermester og en syerske lå en kunstnerisk løbebane ikke lige for, og John Christensen blev uddannet frisør. I 1922 erhvervede han den frisørsalon på Kapelvej på Nørrebro, der skulle blive omdrejningspunktet for størstedelen af hans kunstneriske virke, og som førte til at han fik tilnavnet "barbermaleren".

John Christensen fik aldrig nogen formel kunstnerisk uddannelse, og



det er uvist, hvornår han begyndte at tegne og male for alvor. Til at begynde med måtte han finde tid til det sideløbende med arbejdet i salonen, og hans billeder vidner om, at han i høj grad fandt sine motiver i det nære, i familien, blandt vennerne og i livet på Nørrebro. I 1937 tog han dog springet til fuldtidskunstner, og købet af et hus på landet, i Vridsløsemagle, førte til, at han i højere grad begyndte at lave landskabsmalerier.

Selvom John Christensen havde været en central og anerkendt skikkelse i mellemkrigstidens kunstneriske miljø i København, fik han aldrig nogen fast plads i kunsthistorien. Som medstifter af Kunstnergruppen Koloristerne reagerede han mere eller mindre bevidst mod modernismen, som senere kom til at dominere den kunsthistoriske forskning. I den fortælling har der ikke været meget plads til kunstnere som John Christensen.

Arbejdermuseets samling afspejler, hvor alsidig John Christensen var som kunstner. Han var ikke kun maler men i høj grad også grafiker og tegner. Hans billeder er ofte små, og det er med til at understrege intimiteten og det hverdagsagtige i skitserne af hans kone og døtre, de sanselige tegninger af nøgne kvinder - og mænd, de fabulerende skildringer af livet i Nørrebros gader og de idylliske billeder fra livet i kolonihaven eller på landet. Motivvalget er konkret, men gengivelsen er gennemsyret af poesi og fantasi.

I John Christensens kunstneriske univers er liv og død uløseligt forbundet med hinanden. Kirkegårdsmuren og de mange begravelsesoptog, han må have været vidne til fra sin frisørsalon, inspirerede ham til billeder af begravelser, enker og ”muren mellem levende og døde”, men i mange billeder flettede han også døden sammen med fødslen, kærligheden eller humoren.

Sidst Arbejdermuseet udstillede John Christensen var i 2002. Udstillingen hed ”En arbejderfamilies kunstsamling” og viste en del af de billeder, som elektrikerens Vagn Nielsen havde samlet gennem livet. Vagn Nielsen var en stor fan af John Christensen, hvis billeder dominerede hans samling. Den nye udstilling vil vise endnu flere billeder af John Christensen, og mange af dem udstilles nu for første gang på museet.



John Christensen (1896-1940)  
Gadeliv på Nørrebro, 1938, radering.

## UDSTILLINGER:

### ”Barbermaleren John Christensen”

Arbejdermuseet, Rømersgade 22

**Fra den 24. august 2017**

Dagligt 10-16, onsdag 10-19

### ”John Christensen 1896-1940”

Kunsthandel Nina J, Gothersgade 107

*Fernisering:*

Lørdag den 30. september kl. 12-16.

Derefter: Tirsdag – fredag kl. 12-17 og

lørdag kl. 12-16 samt efter aftale.

Sidste dag: Lørdag den 4. november.

## Biografi:

Hanne Abildgaard

”Barbermaleren John Christensen”

Gads Forlag, 2017



Venneforeningens tidligere formand – og redaktør af bladet, **Preben Sørensen**, fortæller glimt fra museets- og venneforeningens historie.

*Fra vores egen historie:*

## 5 ÅRS INDSATS – *En stor dag!*

► AF PREBEN SØRENSEN □ FOTO ABA OG LISE THORSEN

**En stor dag for Eva Bendix – og venneforeningen. Om 5 års indsats for en mindeplade for Tove Ditlevsen.**

Ved journalisten og forfatteren Eva Bendix's død i april i en alder af 91 år, bør der blandt minderne om denne store personligheds virke, også i venneforeningen, fortælles om hendes energiske indsats gennem fem år for at skaffe midler til en mindeplade for digteren Tove Ditlevsen.

Eva var fra starten den ihærdige initiativtager, som således sørgede for professionel underholdning af kendte skuespillere – og tale af miljøminister Svend Auken – ved en særdeles velbesøgt fødselsdagsfest den 14. december 1997 i Arbejdermuseets festsal, hvor digteren ville være fyldt 80 år. Hun døde i en alder af 59 år.

Evas Bendix fortalte selv om personen Tove Ditlevsen og gav samtidig startskuddet til en indsamling, der skulle gøre det mu-

ligt at få opsat en mindeplade ved digterens barndomshjem i Hedebygade på Vesterbro i København.

Arbejdermuseet fik efterfølgende i kraft af en bevilling fra Statens Museumsnævn mulighed for at foretage en undersøgelse af dagliglivet i Hedebygade, fra den efterhånden blev anlagt og op til nutiden. Flere af museets medarbejdere deltog i projektet, som foregik i samarbejde med Københavns Bymuseum og Nationalmuseet.

### **Ved barndomshjemmet**

5 års aktiv – og ihærdig indsats af Arbejdermuseet og venneforeningen med Eva i spidsen gav så den 14. december 2002 det ønskede resultat. På hendes 85 års dag fik Tove Ditlevsen sin mindeplade i porten til barndomshjemmet i Hedebygade 30 A. Det skete ved en højtidelighed i selve porten og ved en efterfølgende velbesøgt sammenkomst i en nærliggende skole med venneforeningen som arrangør.



-Dette er en stor dag hvor vi endelig og omsider kan afsløre den mindeplade for Tove Ditlevsen, som venneforeningen har sparet sammen til, og som hun så inderligt har fortjent, sagde Eva Bendix ved afsløringen,

hvor hun takkede Kulturarvsstyrelsen, Københavns Kommune, Arbejdermuseet og de mange givere til indsamlingen samt venneforeningens formand, Henning Grelle, for den fælles indsats.

-Det er Tivoli's udviklingschef, arkitekt Søren Robert Lund og hans medarbejder Lise Wium, der har lavet en fin og utraditionel mindeplade af plexiglas, der er lagt over to af digterens håndskrevne digte "Skellet" og Længsel", sagde hun videre og læste slutningen på det ene af digtene: "Åh lad mig hastig ældes og ingenting begære, og aldrig mere begrædes af andre end min død".

Sammen med arkitekten foretog Eva Bendix derefter afsløringen af mindepladen, og



Eva Bendix ved afsløringen af mindepladen for Tove Ditlevsen.



bagefter havde deltagerne lejlighed til at se den nyrenoverede, lille lejlighed på 4. sal i baghuset på lejligheden, hvor Tove Ditlevsen blev født i 1917 og tilbragte sine barndoms- og ungdomsår.

Ved et efterfølgende hyggeligt arrangement på Engskolen gav skuespilleren og vise-sangeren Karen-Lise Mynster, med guitar-akkompagnement, en række eksempler på Tove Ditlevsens tekster, inden vennefor- eningsformanden takkede de mange, der havde medvirket til denne minderige dag for en stor dansk forfatter og digter.



Mindepladen for Oskar Hansen i museets port.

Eva Bendix var i en årrække et aktivt medlem af venneforeningens bestyrelse og var helt til det sidste en interesseret deltager i museets- og venneforeningens forskellige aktiviteter.

### For Oskar Hansen

Også på Arbejdermuseet i Rømersgade er der i portindgangen opsat en mindeplade, nemlig for arbejderdigteren Oskar Hansen. Med folketingsmedlem Søren Hansen som formand for en særlig Oskar Hansen-komité med sekretariat i Arbejderbevægelses Bibliotek og Arkiv, gav en indsamling med bidrag bl.a. fra venneforeningen, de nødvendige midler til en sådan mindeplade.

Mindepladen blev udført af kunstneren Hanne Warming, og den blev opsat ved en smuk højtidelighed den 23. juli 1995, hvor digteren ville være fyldt 100 år. Søren Hansen kunne byde velkommen til de næsten 500 deltagere, en af digterens gamle venner, Birthe Holm, foretog afsløringen, og TV-direktør Jørgen Steen Nielsen (gift med Oskar Hansens barnebarn) takkede på familiens vegne for initiativet og det store fremmøde.

Venneforeningen havde desuden en vellykket Oskar Hansen-aften den 14. september samme år i museets festsal, hvor bl.a. Eva Bendix læste op af digterens værker og hvor Janne Lærkedahl gav musikalske eksempler på Oskar Hansens omfattende sangproduktion.

# SØNDAGSMATINÉ:

Den 17. september

kl. 13:30 – 15:30

Festsalen på Arbejdermuseet

## ”GLEMMER JEG”

*Tankevækkende og underholdende teater*



Skuespillerne **Sonja Oppenhagen** og **Rikke Wölck** opfører det gribende teaterspil ”Glemmer jeg”, der er skrevet med afsæt i to prisbelønnede forestillinger.

Sonja, som den demente Margrete i forestillingen ”I al stilhed”, og Rikke Wölck har skrevet og medvirket i forestillingen ”Jeg hedder Bente”.

”Glemmer jeg” rummer situationer, der gør det tydeligt, hvor svært det er at være pårørende, men lægger også op til en de-

bat om, hvordan viden om sygdommen kan gøre den lettere at leve med. Spillet har en lethed og er fyldt med en stor kærlighed og underfundig humor.

Erfaringer viser, at demente har særlig glæde af at genkalde sig historiske erindringer.

Med inspiration fra ”Den Gamle By” i Aarhus kigger vi på, hvad sanseoplevelser og historiske nedslag kan betyde for den demensramte.

## Nyt om bøger

# ”... et bemærkelsesværdigt, kommunistisk liv.”

► AF JESPER JØRGENSEN

Sådan får Chris Holmsted Larsen i sin nyudkomne biografi meget rammende placeret Carl Madsen på den helt rigtige hylde, nemlig den kommunistiske. Ligesom mange af sine ligesindede var han først og fremmest kommunist; en identitet, der trumfede alle de andre: mand, far, sagfører, forfatter mv.

Bemærkelsesværdigt var Carl Madsens liv så sandelig også. Selv hans begravelse i 1978, som bogen indledes med, var usædvanlig farverig med et stort optog af kristianitter, der ville vise ham en sidste ære for forsvaret for Christiania. Netop den sag kom også til at tegne de første årtiers positive erindring om ham, siden kom koldkrigsopgøret og hev ham med over på de selvudræbte vinderes hold af landsforrædere.

Kampen om eftermælet er i fuld gang. Chris Holmsted Larsens biografi er endnu et lod i vægtskålen, men et af de helt store, der kommer til at veje tungt i lang tid. Der er nemlig tale om god gammeldags, kildebaseret historieskrivning med en solid videnskabelig forankring. Sproget er let læst, og historierne er gode og mange.

Biografien bidrager imidlertid ikke kun til forståelse af en af de mest markante danske kommunister, der opmuntret af ungdomsoprørets venstredrejning endte med at gå i kødet på sit eget parti og blev ekskluderet i 1975, men også til det danske kommunistpartis historie.

Især vil jeg fremhæve udredningen af Carl Madsens rolle i retsopgøret (og forberedelsen af det under krigen), hvor han som ekstraordinær statsadvokat forsøgte at gennemføre en storstilet udrensning ”fra top til bund” med henblik på en folkedemokratisk udvikling af samfundet efter østeuropæisk forbillede. Lysten var der nok, men alligevel kan det ifølge forfatteren ikke opfattes som et kommunistisk forsøg på statskup. Forholdene var ganske enkelt ikke til det. Der var ikke nok sovjetiske støvler på jorden, hvilket andre ledede kommunister så klarere end Carl Madsen.

For Carl Madsen personligt endte retsopgøret som et andet Waterloo. Efter endnu en våd tur i byen i november 1946 ramte han den berygtede betonklods og blev sat fra bestilling:

”Med udsigten til en spritdom havde han egenhændigt serveret sit hoved på et fad til de kræfter, der ønskede at lukke munden på ham. Midt i den mest intense fase af retsopgøret havde han foræret sine fjender





det våben, der definitivt skulle afslutte felttoget imod værnemagerne. Og katastrofen var udløst af hans egen værste fjende – alkoholen.”

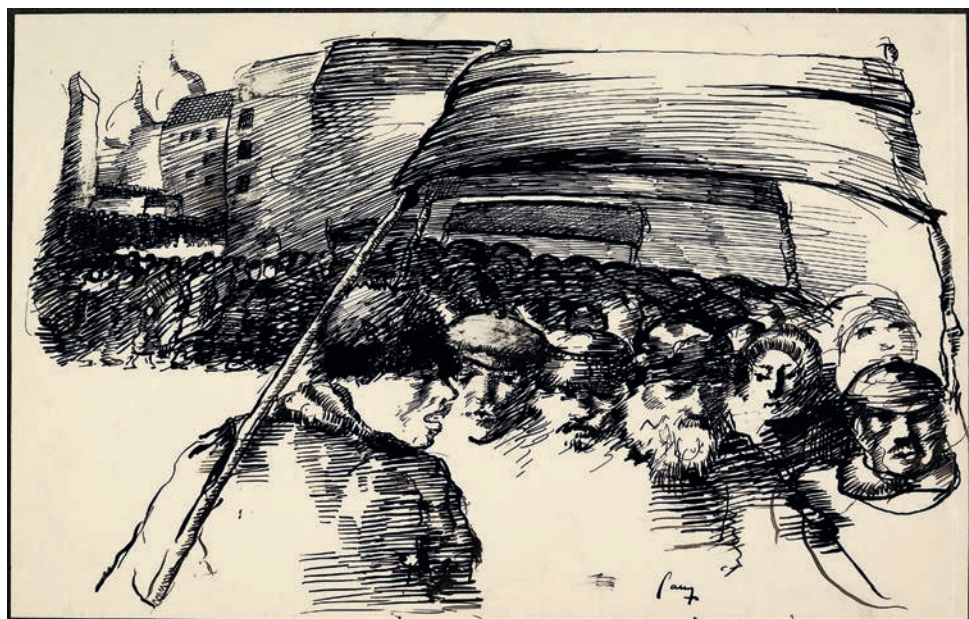
Carl Madsens liv var ikke let; derimod ekstraordinært konfliktfyldt og hårdt for både ham selv og hans omgivelserne. På baggrund af interviews med datteren Esther Madsen får man endda indtryk af, at den nærmeste familie til tider tog de tungeste byrder for hans kommunistiske kompromisløshed.

Denne anbefalelsesværdige bog baserer sig på Chris Holmsted Larsens ph.d.-afhandling, som han forsvarede ved Roskilde Universitet i 2016, og som han modtog Arbejderhistorieprisen 2017 for på Arbejderhistoriefestivalen på Arbejdermuseet i maj måned. Forfatteren var undervejs med afhandlingen domicileret forsker på Arbejdermuseet (2012-2016).

**Chris Holmsted Larsen:**  
**DEN FOLKEKÆRE STALINIST. EN BIOGRAFI OM CARL MADSEN**  
 Gyldendal 2017.

*Vi giver bogen  
 seks ud af seks røde faner.*





Tegning af Eduard Saltoft. Demonstrationstog, 1917. (KB)

# OKTOBER 1917

► AF JESPER JØRGENSEN, ARKIVAR

Krig, økonomisk krise, politisk radikalisering og opløsning af etablerede samfundsstrukturer – ingredienserne til en revolution – kan opleves overalt i verden netop nu. Arbejdermuseet har derfor i anledning af 100-året for den russiske Oktoberrevolution planlagt en række aktiviteter, der vil sætte revolutionens historiske betydning og relevans i dag til debat.

I samarbejde med Dansk Kulturinstitut i Skt. Petersborg præsenteres den 13. september en plancheudstilling om Hermod Lannung og Rusland på Skt. Petersborgs Statsuniversitet.

Den 25. oktober åbner Arbejdermuseet en udstilling, hvor første del ser på de personlige oplevelser af revolutionen. Anden del tematiserer den politiske brug af Oktoberrevolutionen i Danmark.

På selve dagen for revolutionen d. 7. november afholdes konferencen Russisk Revolution 1917-2017. Blandt oplægsholderne vil

**Husk at** medlemmer af Arbejdermuseets Venneforening kommer gratis ind til SFAH's arrangementer.

bl.a. være professor Kurt Jacobsen, centerleder Erik Kulavig og SFAH-formand, tidligere arkivchef Henning Grelle.

Den 30. november er der Revolutionsfest for 60-året for den socialistiske Oktoberrevolution – reenacted i det gamle Venskabs-

hus i Vester Voldgade i København med foredrag, erindringsglimt, genopførelse af Ib Nørlunds hovedtale samt forevisning af filmen ”Oktober” af Sergej Eisenstein.

Endelige programmer følger på hjemmeside og Facebook.



## GØR ET GODT KØB



**Gode rabatter til dig, der er medlem af Arbejdermuseets Venneforening:**

Læg din vej forbi Arbejdermuseets butik. Her bugner det altid med nostalgi – legetøj, spændende bøger, flotte plakater og meget, meget mere.

Som medlem af Venneforeningen får du automatisk 10 procents rabat i museumsbutikken.

Og på museets egne varer – som du kan kende ved, at museets logo står på dem – får du endda en rabat på hele 25 procent.



# SØNDAGSMATINÉ:



Anette Katzmann

Michael Hasselflug

Kate Kjølbj

De tre skuespillere og deres musiker, **Erik Juul Andersen**, vil med stykket, på en konstruktiv, muskalsk og fornøjelig måde, vise nogle af de udfordringer vi står over for. **Kirsten Juul Andersen**, Rejse scenens arbejdspsykolog, vil sikre, at vi får en god debat.

**Den 29. oktober 2017**

**kl. 13:30 - 15:30**

Festsalen på Arbejdermuseet

## "HVORNÅR ER DET NOK?"

*Tankevækkende og underholdende teater*

Opfølgning på udstillingen "Stop slaveri!" – Slavelignende tilstande i nutiden i Danmark. Slaveri er den værste form for udnyttelse af andre mennesker. Når mennesker bliver slavegjorte, for at andre kan tjene penge eller få billige varer, så driver man vold mod grundlæggende værdier om frihed, lighed og broderskab – værdier, som også Arbejdermuseet er bygget op omkring.

Søndagsmatinéen begynder med et oplæg om udstillingen, som man herefter har mulighed for at se eller gense. Man kan også købe sig en kop kaffe i kaffebaren og kl. 14:15 begynder forestillingen.

De sidste år har vi i Danmark set at menneskehandel, tvangsarbejde og social dumping breder sig på arbejdsmarkedet. Au pair udnyttes, udlændinge bor i garager og på altaner, arbejder for urimeligt lav løn, i alt for mange timer.

Udviklingen SKAL stoppes, og vi skal alle blive dygtigere til at få øje på udnyttelse og fusk.

# LØRDAGS-BRUNCH:

## *med Overborgmesteren*

**Den 18. november 2017**

**kl. 9:30 - 12:00**

**i Café & Øl-Halle "1892"**

Kom og mød **Frank Jensen**, hør hans visioner for fremtidens København og få svar på spørgsmål og en god diskussion, mens du nyder Café & Øl-Halles **gode brunch**.

*Fællessang og bægerklang*

Begrænset antal pladser  
- tilmelding nødvendig.

**Pris 150,-kr**



# *Juletræsfester* PÅ ARBEJDERMUSEET



Arbejdermuseets historiske festsal har i næsten 100 år dannet ramme om legendariske juletræsfester for arbejdernes børn. Også i år kan du tage dine børn, børnebørn, kæreste eller ven med til en hyggelig eftermiddag med juleklip og julesang.

## **JULETRÆSFEST**

**Den 2., 3. og 10. december 2017**

**Festsalen på Arbejdermuseet**

Til juletræsfesterne vil der være underholdning for børnene og julesange ved det flotte juletræ pyntet med julekugler, glitter og julestads. Både børn og voksne kan også selv klippe historisk julepynt fra 1950'erne ved bordene i salen og tage med hjem til deres eget juletræ.

Det koster 25 kr. i forsalg for en billet til juletræsfest for både for børn og voksne + almindelig entré til museet. Info om køb af billet kan findes på Arbejdermuseets hjemmeside i løbet af efteråret.

Alle voksne bliver budt på en kop kaffe og alle børn på en dejlig, gammeldags godtpose.





# FOLKETS KØKKEN

## Kom og spis fælles middag

Den første onsdag i hver måned dyrker vi fællesskabet og hygger med skønne gamle retter. Her samles unge og gamle om måltid og samtale i cafeen ved siden af Arbejdermuseet. Vi sidder ved langborde, og alle er velkommen!

## Menuen kan f.eks. se sådan ud – med kød el. vegetarisk:

Brændende kærlighed m. økologisk bacon fra glade grise, mos, grønkål, bløde løg & rødbedesalat. Vegetar uden bacon, m. røget tofu.

## Sådan gør vi:

Vi spiser kl. 18:00, du henter selv din mad i køkkenet, bærer din tallerken ud i opvasken og hygger med din sidemand. Retten skifter fra gang til gang, men er altid en god gammeldags klassiker. Dørene åbner kl. 17:30 og kaffen er gratis. Vi går hjem kl. 20:00.

### Pris:

Hovedret voksen	65,- kr.
Hovedret barn	30,- kr.
Dessert	35,- kr.

### Tid:

**1. onsdag i hver måned** X  
fra kl. 18:00 - 20:00

### Sted:

Café & Øl-Halle 1892  
Rømersgade 22  
1362 København K

Følg Café & Øl-Halle 1892 på facebook, hvor du kan læse mere om menuen op til det enkelte arrangement, eller på [www.arbejdermuseet.dk](http://www.arbejdermuseet.dk) under "Månedens menu i Folkets Køkken".



*BESTYRELSEN FOR***ARBEJDERMUSEETS VENNER:****Formand:**

Gunda Sjøberg  
35 43 10 91 gunda.sjoeberg@gmail.com

**Næstformand:**

Erik Juul Andersen  
40 31 43 73 erik@rejsescenen.dk

**Kasserer:**

Lise Werup  
39 69 33 79 werup@webspeed.dk

**Best.medlem:**

Bendt Thuesen  
21 58 01 19 Eogbthuesen@gmail.com

**Best.medlem:**

Leif Max Hansen  
21 27 98 66 leif.max.hansen@gmail.com

**Best.medlem:**

Søren Bak-Jensen  
33 93 25 75  
Soeren.Bak-Jensen@arbejdsmuseet.dk

**Best.medlem:**

Tom N. Jensen  
29 67 87 46 tom.jensen@webspeed.dk

**Suppl:**

Finn Johnsen  
40 11 12 38 fij@forbundet.dk

**Suppl:**

Joan Jensen  
21 61 23 26 Vanlose.jensjoan@gmail.com



Bestyrelsen (fra v):

Bendt Thuesen, Erik Juul Andersen, Tom Jensen, Gunda Sjøberg, Søren Bak-Jensen, Finn Johnsen, Lise Werup, Leif Max Hansen. Joan Jensen var ikke til stede.

# MEDLEMSKORT FOR ARBEJDERMUSEETS VENNER

GÆLDER FOR 2017

**Har vi din mail-adresse?**

Ellers send den til os – så kan vi holde dig opdateret om museum og forening.  
[venneforening@arbejdermuseet.dk](mailto:venneforening@arbejdermuseet.dk)



## MELD DIG IND I VENNEFORENINGEN: BRUG KUPONEN ELLER MELD DIG IND PÅ [WWW.ARBEJDERMUSEET.DK](http://WWW.ARBEJDERMUSEET.DK)

Jeg vil gerne være medlem af  
Arbejdermuseets Venner:  
sæt kryds og send kortet til os.

*Kontingentsatser:*

Studerende	<input type="checkbox"/>	100 kr.
Enkeltpersoner	<input type="checkbox"/>	225 kr.
Par	<input type="checkbox"/>	350 kr.
Foreninger (indtil 100 medlemmer)	<input type="checkbox"/>	500 kr.
Foreninger (fra 100-500 medlemmer)	<input type="checkbox"/>	1.000 kr.
Foreninger (over 500 medlemmer)	<input type="checkbox"/>	1.500 kr.

HUSK  
VENLIGST  
PORTO

Arbejdermuseets Venner  
Arbejdermuseet  
Rømersgade 22  
1362 København K

NAVN:

ADRESSE:

POSTNR. OG BY:

E-MAIL:



Afsender:

Arbejdermuseets Venner Rømersgade 22 1362 København K



POST

PP

DANMARK

# BLIV VEN MED VENNERNE!

*Foreningen Arbejdermuseets Venners fornemste opgave er at støtte Arbejdermuseet. Ud over at støtte op om det gode formål får du samtidig glæde af en mængde fordelagtige tilbud. Særlige arrangementer, gratis adgang til museet og 10% rabat i butikken.*

*Kom med "hjem til vores historie"  
– bliv ven med vennerne!*

